Lentoliikenteen päästökauppa ETS

Komission asetusehdotus jatkokaudeksi 2017-2020

Janne Mänttäri 28.3.2017

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Lentoliikenteen ETS - Tausta

- Lentoliikenteen ETS alkoi 1.1.2012 kattaen kaikki ETA-alueen lentoasemille saapuvat tai lähtevät lennot.
- Vuosiksi 2013-2016 soveltamisala rajattiin koskemaan vain ETA-alueen sisäisiä lentoja. Päästövähennykset n. 17 Mt CO2/v.
- Päästöoikeuksien kokonaismäärä on 95 % vuosien 2004-2006 keskimääräisistä päästöistä.
- Päästöoikeuksista (päästöoikeus = CO2-tonni) 3 % erityisvarannon kautta ilmaiseksi uusille ja nopeasti kasvaville toimijoille, lopuista 82 % ilmaiseksi ja 15 % huutokaupataan.
- Trafi vastaa lentoliikenteen ETS:n toimeenpanosta ja Energiavirasto huutokauppojen järjestämiseen liittyvistä viranomaistoimista ja huutokauppatulojen tulouttamisesta valtion talousarvioon.
- Suomessa huutokauppatuloiksi on arvioitu n. 800.000 €/v vuosina 2017-2020.

Komission asetusehdotus

- Jatketaan samoin säännöin kuin vuosina 2013-2016.
  - Soveltamisala ETA-alueen sisäiset lennot
  - Päästöoikeuksien kokonaismäärä ja ilmaiseksi jaettujen päästöoikeuksien määrä ennallaan. Arvioidut päästövähennykset 2017-2020 n. 25 Mt CO2/v.
- Komissio raportoi EU:n neuvostolle ja EP:lle kv. lentoliikennettä koskevan globaalin päästöjen hyvitysjärjestelmän (CORSIA) jatkovalmistelun tuloksista ja ETS:n jatkosta.
- Delegoitujen säännösten anto-oikeus liittyen CORSIA:n toimeenpanon valmisteluun ja päästöjen tarkkailuun, raportointiin ja todentamiseen.
- Lentoliikenteen ETS:ssä v. 2021 käyttöön päästöjen lineaarinen vähennyskerroin ja pienten ei-kaupallisten toimijoiden poikkeusta jatkettaisiin v. 2030 saakka.
- Asetusehdotus ei liitoksissa päästökauppadirektiivin muita aloja koskevan muutosesityksen kanssa (käsittely kesken EP:ssa ja neuvostossa).

Valtioneuvoston kanta

- VN kannattaa komission esityksen keskeisiä linjauksia soveltamisalasta ja jatkamista vuosien 2013-2016 säännöillä.
  - Soveltamisalan laajennus aiheuttaisi vakavia ongelmia EU:n ja sen jäsenvaltioiden lentoliikennesuhteille ja CORSIA:n jatkovalmistelulle.
  - Linjauksilla laaja jäsenvaltioiden tuki.
- VN pitää tarkoituksenmukaisempana, että delegoituja säännöksiä ja vuonna 2021 mahdollisesti alkavaa ETS-kautta tarkasteltaisiin vasta komission annettua kertomuksensa CORSIA:sta ja ETS:n jatkosta, mutta hyväksyy käsittelyn asetusehdotuksen yhteydessä, jos se ei vaaranna kireää käsittelyaikataulua.
- VN korostaa CORSIA:n jatkovalmistelun tärkeyttä, jotta globaalista järjestelmästä saadaan mahdollisimman tehokas ja kattava, kv. lentoliikenteelle tyypillistä globaalia kilpailua vääristämättä.

Asetusehdotuksen vaikutukset Suomessa

- Vaikutukset eivät merkittävästi muuttuisi ETS-kauteen 2013-2016 verrattuna, koska käytössä samat säännöt (toimijoiden päästöjen määrä ja päästöoikeuden hinnan vaihtelu vaikuttavat lopullisten kustannusten määrään).
- Suppea soveltamisala estäisi vakavat ongelmat esim. Venäjän ylilentolupien suhteen ja olisi myönteinen signaali CORSIA:n jatkovalmistelun kannalta.
- Edellyttäisi pieniä muutoksia lentoliikenteen päästökaupasta annettuun lakiin (34/2010) ja sen nojalla annettuun asetukseen.

Asetusehdotuksen jatkokäsittely

- Ehdotuksen käsittely alkanut neuvoston ympäristötyöryhmässä.
- Tavanomainen lainsäädäntömenettely.
- Jäsenmaat suhtautuvat myönteisesti keskeisiin linjauksiin, odotetaan nopeahkoa käsittelyä neuvostossa.
- Neuvoston yleisnäkemys mahdollinen Maltan pj-kaudella.
- EP:n odotetaan harkitsevan tiukennuksia lentoliikenteen ETS:ään.
- Päästökauppadirektiivin muutosten tulisi olla voimassa alkuvuonna 2018, jotta toimijat voivat suorittaa vuotta 2017 koskevat ETS-velvoitteet ajoissa.

Kiitos!

